

Kelionės privalumai

- Didelė GRŪDOS patirtis organizuojant keliones į **Aziją nuo 2003 metų** (Indija, Šri Lanka, Tibetas, Nepalas, Butanas, Kinija, Japonija, P. Korėja, Vietnamas, Kambodža, Tailandas, Malaizija, Indonezija, Mianmaras, Filipinai, Mongolija, Uzbekija, Kirgizija, Kazachstanas, Tadžikija).
- **Išskirtinė kelionė** - išsamus, gilus ir kontrastingas kelionės maršrutas, padedantis visapusiškai pažinti šį unikalų kraštą (gamta, istorija, kultūra, religija, politika). Racionalus kelionės grafikas.
- Keliaudami GRŪDOS sukurtu maršrutu turėsite galimybę aplankyti išskirtinio grožio kalnuotąjį Pakistaną: didingieji, **Karakorumo, Hindukušo ir Himalajų kalnai**, spindintys ledynai, aksominiai slėniai, galingasis **Indas** ir kitos Pietų Azijos upės.
- Legendinio **Šilko kelio** atšakos, kuriose per šimtmečius nusėdo **Budos mokymai** ir religija, senos ir puošnios mečetės bei galingi fortai.
- **Kiekvieną dieną kelyje lydintys kvapą gniaužiantys, fantastiški, nuolat besikeičiantys kalnų peizažai.**
- Visi viešbučiai ir svečių namai kruopščiai atrinkti GRŪDOS kelionių ekspertų.
- Patikimi ir patikrinti ilgamečiai partneriai. Kvalifikuoti angliškai kalbantys vietos gidai, paslaugus ir dėmesingas personalas.
- Patogu - 3 kartų maitinimas. Į kelionės kainą įskaičiuota net 14 pietų ir 15 vakarienių, ekskursinė-pramoginė programa ir visi lankomi objektai.
- **Profesionalus kelionės vadovas geografas, keliautojas Rytas Šalna – profesinė gido patirtis daugiau nei 45 šalys.**

Su Rytu Šalna keliauju jau trečią dešimtmetį. Kartu išmaišėme beveik visą pasaulį. Drąsiai galiu teigti, jog tai vienas labiausiai patyrusių ir plačiausios erudicijos kelionių vadovų Lietuvoje. Gal jis nuobodus mokslininkas? Neatspėjote. Jo vaizdingi pasakojimai užburia, verčia mąstyti, intriguoja, atveria akis, provokuoja ir stebina. Rytas daugybe talentų ir išskirtiniais gabumais gausiai apdovanotas žmogus, kuris nėra akimirkos nestovi vietoje – nuolat tobulėja, labai daug skaito, mokosi kalbų, rašo knygas... Tai žmogus – orkestras, su kuriuo nepaprastai įdomu pažinti pasaulį. Man, lituanistei, ypač malonu klausyti jo sklandžios, taisyklingos, raiškios ir turiningos kalbos. Kelionėje Rytas mato visus ir kiekvieną, nedvejodamas atsakubai į pagalbą. Jis stengiasi suburti grupę kaip šeimą, kad visi jaustųsi komfortiškai ir patogiai.

Kodėl Pakistanas? Puikiai išlikusių budistinių vienuolynų autentiška ir mistika, ekstremaliais Himalajų kontrastais 2019 metais mus užbūrė Mažuoju Tibetu vadinamas Ladakas Indijos šiaurėje visai šalia Pakistano sienos. 2020 metais kilo pagunda pratęsti pažintį su budizmo paveldu ir įstabiais kalnais Pakistane. Tai tarsi kelionės po Ladaką tęsinys, o kartu ir visai naujas maršrutas. Kovidą mus sustabdė, bet svajonės nenuždė, kaip ir dveji metai Ryto atiduoti naujų vadovėlių rašymui - vadovavo rašytojų, o ne keliautojų grupei. Kantriai laukiau, kaip ir Jūs, mūsų ištikimieji keliautojai - bendražygiai, bendraminčiai, bičiuliai. Tad nedvejokite, keliaukime!

Birutė Kalkienė – keliautoja, išskirtinių kelionių ekspertė

Gera keliauti.

Gera keliauti kartu.

KELIONĖS AUKSO FONDAS

- **Lahoras** – Mogolų galybės miestas Pakistano Pandžabio provincijoje. Ekspresyviausi Jūsų smalsumą amžių paslaptims sužadinsiantys objektai, kuriuos jame aplankysite: fortas su pasakiškai tviskančiais Veidrodžių rūmais, vienas populiariausių šalyje – Lahoro muziejus, senamiestis, dar vadinamas Aptvertuoju miestu, viena puošniausių per visą Mogolų gyvavimo istoriją – Aukšinė mečetė.
- **Vagahas** - bene tetrališčiausia pasaulyje vėliavos nuleidimo ceremonija.
- **Rohtaso fortas** – nuo XVI amžiaus ant stačios kalvos stūksanti pritrėnkiančių apimčių tvirtovė. Jos didybę įtvirtina nuostabi aplinka: kolosalų gynybinį kompleksą beveik 360 laipsnių kampu apkabina žali slėniai, šalia bėga Kahano upė.
- **Taksila** – į UNESCO paveldo sąrašą įtrauktas buvęs didžiulis, vienas seniausių planetoje budizmo mokslo centrų. Plyname lauke geometrinėmis linijomis įsispaudusios akmenų eilės, pakylės, laiptai. Per vidurį kaip piliakalnis snaudžia žalios kalnas – buvusi stupa.
- **Pešavaro muziejus** – dar britų laikais Pešavare statytas muziejus, kuris pribloškia eksponatų įvairove ir gausa. Keliolika tūkstančių senųjų vertybių: meno kūrinių, monetos, rankraščiai, statulėlės, papuošalai, drabužiai – padeda išnarplioti šimtmečių mįslės nuo Gandharos valstybės klestėjimo iki kolonijinių laikų.
- **Mahabato Chano mečetė** – neeilinio grakštumo, stulbinamo dydžio statinys Pešavare. Jei bus galimybė, užeisite į vidų. Jau išorinės formos prikausto, tačiau vidus – pakeri: užburiančios mozaikos, gėlėmis išraižytos arkos, ritmiškai ir darniai išmargintos sienos... Garsioji Pešavaro šventovė išryškina visa, kas gražiausia ir stipriausia Mogolų architektūroje.
- **Tacht i Bahis** – „stupų kiemas“, buvęs stambus vienuolyno ir šventyklų kompleksas, kuris sielą virpina ir tolimu būtuojau laiku, ir jo neskaiciuojančiu, tarytum specialiai dievybėms subalansuotu kraštovaizdžiu. UNESCO pasaulio paveldo objektas.
- **Svatas** – stebukliniais kraštovaizdžiais apdovanota šiaurės Pakistano sritis, kuri dar vadinama Rytų Šveicarija. Krašto sostinė – Saidu Šarifas. Joje turėsite neilgą, tačiau įsimenamą ekskursiją.
- **Kargaho Buda** – Gilgito miesto apylinkių uoloje turbūt dar VII amžiuje išraižytas maždaug 15 metrų aukščio Šakjamunis. Jis primena, kad Gilgitas nuo III iki XI amžiaus buvęs vienas iš svarbių Baltistano budizmo centrų.
- **Hunza** – vienareikšmiškai vienas paslaptiniausių planetoje slėnių, kurio mistiniam grožiui apibūdinti tinkamiausia metafora –

- „Šambala“. Tai – ne tik dangiškų gamtos ekstremumų, bet ir įvairių tautų paribys. Vieną iš šios žemės šeimininkų – burušaskių – kilmė yra vis dar iki galo neįminta mįslė. Be to, būtent šie žmonės pagal gyvenimo trukmę yra pasaulio rekordininkai.
- **Rakapošis** – 7788 metrų aukštį siekianti Karakorumo viršūnė, kuria turėsite galimybę pasigėrėti iš palyginti arti, jei tik dangus bus pakankamai giedras. Baltas „Sniego dengtas“ kalnas – būtent taip vėrčiamas jo pavadinimas – dar vadinamas Dumani (o tai reiškia „Rūko motiną“ arba „Debesų motiną“), dunkso tarp Bakrotės ir į Hunzų pereinančio Nagaro slėnių.
 - **Atabado ežeras** – vienas gražiausių ir jauniausių kalnų ežerų Pakistane. Tai užtvėntinis 21 km ilgio ir 109 m gylis ežeras, kuris susidarė 2010 m. sausį, ties Atabado kaimu nuošliaužai užtvėnkus Hunzos upę. Jis vingiuoja siauru slėniu tarsi didžiulė mėlyna gyvatė, pridėdanti dar daugiau grožio Gilgito ir Hunzos slėnims.
 - **Karakorumo automagistralė** – šių dienų kelio legenda, jungianti Pakistaną ir Vakarų Kiniją. Plentas nutiestas tarp snieguotų kalnų, besileidžiančių į kampuotas uolas, aksominius slėnius bei smaragdinius vandenius, ir vingiuoja ant skardžių atbrailos, tarp grubių kalvų, po jų stogais, priešais dantytų viršūnių virtines. Jei gamta gali būti matuojama turtingumo matais, tai Karakorumo kelyje ji pasiekia aukščiausią prabangos lygį.
 - **Thaličis** – tokia Karakorumo automagistralės vieta, nuo kurios, esant palankioms oro sąlygoms, gerai matyti alpinistams nesvetingas, tačiau stebėtojams dosnus ledinio grožio „kalnas žudikas“ – Nanga Parbatas. Ši 8125 metrų aukščio ketera patenka į aukščiausių planetos viršūnių dešimtuką ir pavojingiausių įveikti kalnų trejetuką. Nanga Parbatas tikrai įeis į Jūsų didingiausių ir grėsmingiausių per visą gyvenimą regėtų gamtos „scenų“ topus.
 - **Altito fortas** – prieš maždaug 1100 metų tarsi uola iškilusi tvirtovė burušaskių žemėse, kietų kalnų smailių ir medvilninių debesų fone. Manoma, kad tai seniausias išlikęs statinys visame Gilgito-Baltistano regione. UNESCO Pakistaną pagerbė specialiu „Asia Specific“ apdovanojimu už šio kultūros paveldo saugojimą.
 - **Baltito fortas** – senoji Gilgito-Baltistano tvirtovė, kuri gali sukelti deja vu jausmą ar paklaidinti geografijoje, jei anksčiau lankėtės kuriame nors Tibeto budizmo krašte. Šie buvę Hunzos valdovų rūmai stebėtinai primena Potalą Lhasoje ar lamų vienuolyną. Nuo balkonų ir akmeninių teras atsiveria tokie taurūs horizontai, kad kiekvienas, į juos atsisukęs, gali pasijusti karaliumi, sykiu patirti už bet kokią žmonių dinastiją stipresnę kalnų valdžią. 2004 metais Baltito fortas pateko į bandomąjį pasaulio UNESCO paveldo sąrašą.
 - **Amburiko mečetė** – bene seniausia Šigaro slėnio mečetė, statyta prieš 700 metų. Ji išsiskiria ne tik amžiumi, bet ir visiškai neįprasta musulmonų maldos namams architektūra. Šios kuklaus ploto šventovės konstrukcijose ir formoje galima rasti tibetietiško bei kašmyrietiško stiliaus. Ją greičiausiai statė iranėčių amatininkai, tuo metu keliavę po Baltistaną kartu su garsiu ano meto poetu ir sufijumi Sayedu Ali Hamdani. 2005 metais mečetė pelnė specialų UNESCO „Asia-Pacific“ paveldo apdovanojimą.
 - **Islamabadas** – Pakistano sostinė, kurioje šiuolaikinė architektūra dera su dosnia žaluma. Vis dėlto net stilingiausi pastatai nenugali parkų ir Himalajų priekalnių Margalos kalvų, į kurias remiasi sparčiai globalėjantis miestas. Viena iš jo įžymių, kurias aplankysite, – didžiausia Pietų Azijoje ir ketvirta pagal dydį visame pasaulyje moderni Faisalo mečetė. Ir vėl – staigmena: ji nė kiek nepanaši į tradicinę musulmonų šventovę, o ir jos stilius visai nebūdingas Pietų Azijos regionui. Bene didžiausias mečetės netikėtumas – struktūra, atkartojanti beduinų palapinę ir primenanti Mekos Kaabą.

Tarytum užkerėti nepaliaujate dairytis į Azijos pusę? Kad kiltų stebuklinės kelionės įkvėpimas, kartais verta nuo standartinių atlasų bei populiarių turizmo katalogų atsitraukti ir į Žemės gaubį pažvelgti kitaip, pavyzdžiui, įsižiūrėti į meditatyvius **Nikolajaus Rericho paveikslus** arba panagrinėti tolimų **Aleksandro Makedoniečio žygių** maršrutus. Nustebsite, kiek viršžemiško grožio ir tūkstantmečių paslapčių glūdi kalnuotame krašte, kuris **tik XX amžiaus vidury atskilo nuo Indijos ir įgijo Pakistano vardą**. Daug kam jis – vis dar kažkoks nežinomas arba bauginantis geopolitinis dėmuo. GRŪDA pasiryžusi Jums padėti atrasti stiprią, kartu jautrią, ilgaamžę, tačiau nuo komercijos dar nenudilusią Pakistano sielą.

Pakistano rūbas – tai **Karakorumo, Hindukušo ir Himalajų vertikalės**, o kepurės – jų baltos keteros, kurios net debesis plėšo. Pakistano papuošalai – tai tik kristalas spindintis ledynai ir sniego kutai. Pakistano skraistė – tai aksominiai klostuoti slėniai, kuriuose išsisklaido laikas ir net pailgėja žmonių gyvenimo trukmė. Juos kaip smaragdinis ornamentas vagoja **pasiutėliškas Indas** ir kitos Pietų Azijos upės, nešančios didžios civilizacijos bei skirtingų imperijų atminimą, o raižo legendinio **Šilko kelio** atšakos, kuriose per šimtmečius nusėdo **Budos mokymai** ir religijų metamorfozės. Pakistano amuletai – tai senos ir puošnios **mečetės** bei galingi **fortai**, už kuriuos galingesnės tik juos supančios švininės uolos.

Nepamirštamą kelionę pradėsite nuo **Lahoro miesto**, kur atsidursite akistatoje su Indijos Mogolų dinastijos galybe. Toliau judėsite gynybinio šedevro – **Rochtaso tvirtovės** – link. Naršysite paslaptį **Gilgit-Baltistano regioną**, viliojantį ieškoti ir mitinės Šambalos, ir gal net savo protėvių šaknų. Ant metafizinės tikrovės briaunos balansuojančios paieškos drieksis per nuostabių **Hunzos, Nagaro bei Svato slėnių**. Važiuosite viena įspūdingiausių visame žemyne trasų – Pakistaną ir Kiniją jungiančią **Karakorumo automagistralę**. Mėginsite netolimame horizonte „pagauti“ įstabias, į planetos aukščiausiųjų bei pavojingiausiųjų dešimtukus patenkančias viršūnes: **K2, Rakapošį, „kalną žudiką“ Nanga Parbatą** ir kitas.

Lankysite turtingą budistinį palikimą – „stupos kiemą“ **Tacht i Bahj** ir **buvusio vieno didžiausių planetoje budizmo centrų – Taksilos griuvėsių**. Pakistano tyrinėjimus baigsite šiuolaikiniais architektūros bei dizaino iššūkais prikaustančioje sostinėje **Islamabade**. Ji Jūsų akivaizdoje galutinai nusimes primestas svetimas išankstines nuostatas. Galiausiai pajusite, kad Pakistanas turi pakilių, vienietinių, vien vaizdingais žodžiais neapsiribojančių sinonimų: **Šambala, Rytų Šveicarija, Azijos enigma...** Sąrašą pratęsite patys.

Kelionės programa

1 diena. Vilnius – Europos/Azijos miestas – Lahoras.. Skrydis iš Vilniaus į Pakistano šiaurės rytus – **Lahorą** – per vieną iš Europos ar Azijos miestų. Oro uostas yra ta pereinamoji erdvė, kurioje Jūs paliegate asmeninius rūpesčius ir stresą. Nuo rutinos galutinai atsiplėšiate įsėdę į lėktuvą. Jam pakilus į debesis, lieka tik išnaudoti ramybės valandas. Skrydžio metu bus galimybė žiūrėti kiną per Jums asmeniškai skirtą planšetinį ekraną bei klausytis muzikos laiko tarpuose tarp nusenudimų ir valgio bei gėrimų, kurie jau įskaičiuoti į Jūsų bilieto kainą.

2 diena. Lahoras – Vagahas – Lahoras. Jūsų grupę, lydimą kelionės vadovo iš Lietuvos, tarptautiniame Alamos Ikbalo oro uoste pasitiks vietinis gidas. Esant galimybei, važiuosite įsikurti į viešbutį. Dar tik patys pirmi žingsniai su Indija besiliečiančioje Pakistano Pandžabo provincijos sostinėje. Jos viso veido iškart nepamatysite, kadangi šio miesto, kaip ir visos šalies, istorija – pilna stačių viršūnių ir nuokalnių, sodrių ir aitrių spalvų, kurios skleidžiasi po truputį. **Pakistanas** kaip valstybė – labai jaunas, kadangi susikūrė tik 1947 metais po to, kai buvo padalinta Britų Indija ir musulmonams atplėštas jos šiaurės vakarų gabalas. Atsiradusi nauja šalis ir siena su Indija sukėlė chronišką įtampą ir dramatišką migracijos bangą: Pakistano teritorijoje iki susiskaldymo gyvenę hindai, bijodami musulmonų spaudimo, plūdo į Indiją, o dalis Indijos musulmonų persikėlė į Pakistaną kaip į jiems pažadėtus naujus namus. Tačiau iki Indijos padalijimo kraštas, **XX amžiaus viduryje įgijęs Pakistano vardą**, nuėjo ilgą tūkstantmečių kelią. Jo rytinėse dykumingose lygumose tarpo Indo upės civilizacija. Per regioną driekėsi Šilko kelias, o kalnuotuose vakaruose augo persų ir Didžiojo Irano kultūros. Vėliau Pakistanas „ėjo iš rankų į rankas“. Karakorumo, Hindukušo ir Himalajų priekalnėse šeiminkavo Maurjų imperija, kilusi iš Gangos slėnio, indo-graikai, indo-skittai, indo-partai, iš Baktrijos išsiplėtusi Kušanų imperija, kurios laikais šioje Azijos pusėje pasklido budizmas. V-VI amžiais kraštą kone perpus kontroliavo musulmonų kalifatas ir hinduistinės Sindho bei Pandžabo valstybės. Ilgainiui beveik visą Pakistaną užvaldė musulmonai, kurių galingiausi – Timūridai ir paskutinė Indijos imperijos dinastija – Mogolai. Jei šiandien po skrydžio sutaps laikas, vyksite į už Lahoro įsikūrusį **Vagaho miestelį** ant istorinio, beveik pustrečio tūkstančio kilometrų ilgio Didžiojo kamieno kelio, kurio nedidelis ruožas jungė Lahorą ir Armitsarą. Dabar tai tranzitinis terminalas tarp Indijos ir Pakistano. Šių šalių saugos ir karinės pajėgos kiekvieną vakarą prie Vagaho pasienio vartų rengia bene **teatrališkiausią pasaulyje vėliavos nuleidimo ceremoniją**. Ją lydi artistinės eisenos: ritmingai aukštai kojas kilnojantys uniformuoti vyrai su didžiulėmis skiauterėmis ant galvos dovanoja smagų reginį, kuris bent laikinai leidžia pamiršti politinius bei religinius konfliktus ir nuteikia ypač šventiškai. Jau ir kai kurios kitos Azijos šalys, sekamos Vagaho pavyzdžiu, prie pasienio punktų rengia tokius militarinius šou. Jums tai bus lengva, tačiau efektinga įžanga į pažintį su Pakistanu. Išvykimas į nakvynės vietą. Nakvynė viešbutyje. **Maitinimas: pusryčiai, vakarienė.**

3 diena. Lahoras: Lahoro fortas – Lahoro muziejus – Lahoro aptvertasis miestas – Auksinė šventykla – Vaziro Chano šventykla.. Pusryčiai. **Pirma pilna diena Pakistane.** Ją skirsite išsamiai **Lahoro** apžvalgai. Aklimatizuodamiesi galėsite ramiai fiksuoti prieš Jus atsiveriančio turtingo ir judraus miesto raidą bei nuotaikas. Važiuosite prie **valdovų citadelės**. Ji tarsi brangakmenis puošia **Lahoro senamiestį**. Ilgainiui fortas tapo rezidencine Mogolų pilimi ir pildėsi įvairios paskirties pastatais, paviljonais, taip pat – **Veidrodžių rūmais**. Prabangiam dekore įmantrios detalės užburiančiai spindi ir magnetizuoja, kad pakylėta net aukščiau valdovų būvio. Kiekviena patalpa – tarytum atskira rytietiška pasaka. Į ją Jus ves karpytos arkados ir išraiškingi, raibuliuojantys ornamentai. Prasuksite ir pro, gali būti, didžiausią pasaulyje sienos piešinį. Apžiūrėsite ir modernių laikų poeto ir filosofo **Muchamedo Ikbalo mauzoliejų**. Tarp tviskančio marmuro ir smiltainio sienų prisirinkę buvusių Indijos vedlių istorijų, po pietų vyksite į **Lahoro muziejų**. Tik neapsigaukite jį išvydę. Tai – ne dar viena citadelė, o XIX amžiuje, jau kolonijiniais laikais, statyta painios Indijos praeities saugykla. Viena populiariausių **Pakistano muziejų** eksponuojami patys įvairiausi relikvai iš skirtingų erų ir dinastijų. Magiški Gandharos karalystės budos, gyvastingi ir įtaigūs kaip filmai Pahari piešiniai, subtilūs sikhų medžio raižiniai, pasakiškai taurūs papuošalai, daugybė įvairiausių smulkmenų pažadins Jums smalsumą ir padės po truputį skaityti „daugiatomę“ regiono kultūrą. Bet mes ir žinome, kaip mūsų žingeidūs keliautojai mėgsta „įkristi“ į gyvą vietos minią ir pasiduoti jos natūraliai tėkmei. Lahore tam tinkamiausia vieta – senamiestis, dar vadinamas **Aptvertuoju miestu**. Tai – Lahoro istorijos ištakos. Siauromis gatvelėmis nuvingiuosite iki turgaus. Jūs jau anksčiau patyrėte, kad rytietiškos prekyvietės tarp juvelyrinių smulkmių, ryškiaspalvių šalių ir skarų raštų, Muko kurpaičių, prieskonių ir džiovintų vaisių krūvų ar kabančių blizgučių plyšių sklendo nematoma, tačiau labai paveiki Oriento dvasia. Ją jaukindamiesi, pasieksite **Auksinę mečetę**, vadinamą Sunheri ir Talai. Lyginant su Indijos amžiumi, ši musulmonų šventovė, vienu metu virtusi sikhų gurdvara, nėra sena – iškilo XVIII amžiuje, tačiau sukaupusi pakankamai išskirtinio grožio ir patirties, kad būtų verta apžiūrėti. Kitas Lahoro senamiestio pasididžiavimas, kurį privalote pamatyti, – apie XVII amžiaus vidurį baigta statyti **Vaziro Chano mečetė**, vienas puošniausių sakralių statinių per visą Mogolų dinastijos gyvavimo istoriją. Islamiška aplinka leis po truputį įeiti į tolimo krašto, dėl kurio čia ir atvykote, vidų. Išvykimas į nakvynės vietą. Nakvynė viešbutyje. **Maitinimas: pusryčiai, pietūs, vakarienė**

4 dienos. Lahoras – Rohtaso fortas – Islamabadas. Po ankstyvų pusryčių pajudėsite dar labiau į **Pakistano šiaurę**, bet kol kas Pandžabo nepaliksime. Šiandien turėsite pasiekti šalies sostinę **Islamabadą**. Iki jos – daugiau nei 340 kilometrų. Kelionė su pertraukomis bus ilga, tačiau didelė dovana tiems pažinimo romantikams, kurie per autobuso langą mėgsta stebėti svetimą reljefą ir peizažus kaip nesurežisuotą dokumentiką. Pravažiuosite **Džhelumą**, įsikūrusį ant dešiniojo to paties pavadinimo upės kranto. Jam labiausiai dera kariniai epitetai „Kareivių miestas“ bei „karių ir kankinių žemė“. Dar iki Indijai atgaunant nepriklausomybę vyrai iš šio krašto gausiai pildė britų armiją. Vėliau džhelumiečiai buvo didelė ir svarbi Pakistano ginkluotųjų pajėgų pavara. Bus proga gido daugiau paklausinėti apie Indijos ir Pakistano karius, į kuriuos daugiausiaėjo narsieji, kovų tradicijas puoselėję sikhai. Jei pasuktumėte dar giliau į praeitį, iki pat pirmųjų mūsų eros amžių, Džhelumo apylinkės Jums atvertų skausmingos Indijos valdovui Porus kovos su Aleksandru Makedoniečiu scenas. Bet Jūs stabtelėsite arčiau Dinos miesto ir jau vėlesniuose laikuose, tiksliau, ties XVI amžiumi. Tuo metu kraštą valdant Surų imperijos įkūrėjui afganui Šer Šahui, ant 810 metrų aukščio kalvos išdygo vienas didžiausių visoje Pietų Azijoje **Rohtaso fortas**. Tai – ypač stambus ir vaizdingas gynybinis statinys, kuris rikiuojasi greta tokių inžinerijos šedevrų kaip Didžiosios kinų sienos atkarpos Vakarų Kinijoje ar Masados tvirtovė Izraelyje. Stačiai pavergiančią Rohtaso didybę, kuri apima net 70 hektarų, įtvirtina nuostabi aplinka: kolosalų gynybinį kompleksą beveik 360 laipsnių kampu apkabina žali slėniai, šalia bėga Kahano upė. Ištyrinėję Rohtaso fortą ir papietavę, tęsime kelionę į Islamabadą. Iki jo – dar daugiau nei 100 kilometrų, t. y. apie dvi valandas kelio. Vakare atvažiuosite į **Islamabadą**. Atvykę į Islamabadą ir įsikūrę viešbutyje, grįšite arčiau esamojo laiko, kurį patvirtina plačias erdves grakščiai nugulę modernūs daugiaaukščiai. Vis dėlto net

stilingiausi šiuolaikiniai pastatai nenugali parkų ir Himalajų priekalnių Margalos kalvų, į kurių žalumą remiasi sparčiai globalėjantis „islamo miestas“ – taip vėrčiamas jo pavadinimas. Pakistano sostinė pranoks Jūsų lūkesčius arba sutiks Jus visai kitokia nei įsivaizdavote, nes ji smarkiai peraugusi klasikinį Rytų įvaizdį. Priklausomai nuo turimo laiko, vietinis gidas Jums aprodys kiek įmanoma daugiau Islamabado grožybių, tarp jų – didžiausią Pietų Azijoje ir ketvirtą pagal dydį visame pasaulyje **šacho Faisalo mečetę**. Ji Saudo Arabijos karaliaus Faisalo bin Abdulo-Azizo pastangomis ir lėšomis pradėta statyti XX amžiaus 8-ajame dešimtmetyje, kai net religinė architektūra šioje planetos pusėje išgyveno eksperimentus ir dizaino iššūkius, todėl į tradicinę mečetę nepanaši. Įsižiūrėję pastebėsite, kad turkų architekto Vedato Dalokay projektuoti maldos namai yra kaip gigantiška beduinų palapinė, kita vertus, primena ir Mekos Kaabą. Vietoj įprasto apvalaus kupolo pastatą dengia kampuotas stogas, o keturi aukšti, 90 metrų aukščio minaretai – ne cilindriniai, bet tiesūs ir smailūs, tokie, kokie būdingesni osmaniškoms mečetėms. Išvykimas į nakvynės vietą. Nakvynė viešbutyje. **Maitinimas: pusryčiai, pietūs, vakarienė.**

5 diena. Islamabadas – Taksila – Pešavaras: Pešavaro muziejus – Kisachavano turgus – Mohabato Chano mečetė. Pusryčiai. Palikę Islamabadą, pavažiavę kiek daugiau nei 30 kilometrų, sustosite Pakistano Pandžabo provincijoje, **Taksiloje**. Plyname lauke geometrinėmis linijomis įsispaudusios akmenų eilės, pakylas, laiptai. Per vidurį snaudžia iš tolo į piliakalnį panašūs žalias kalnas. Tik iš arti pasimato, kad jis turi pamatus. Dabar jau panašu į džiunglių piramidę, tačiau tai – tik nedidelė buvusios stupos dalis. Į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą ir solidžiausių Vakarų žiniasklaidos leidinių labiausiai rekomenduojamas metų kelionių kryptis įtraukti Taksilos, „**Pjauto akmens miesto**“ ar „**Takšos miesto**“, griuvėsiai – buvusios Gandharo sostinės palikimas. Jo pradžia nukelia į XI šimtmetį prieš mūsų erą. Nuo tada per Taksilą tvirtinosi dinastijos – nuo Maurjų iki Kušano. Manoma, jog tai buvusi ne šiaip eilinė gyvenvietė ar paprastas vienuolynas, o didžiulis ir vienas seniausių planetoje budizmo mokslo centrų, ne mažiau reikšmingas nei garsusis Nalandos universitetas Indijos Biharo valstijoje. Tačiau amžiai keitė Taksilą, ir tai liudija jos didžiulėje teritorijoje rastos buvusios Viduramžių mečetės, medresės ir kapavietės liekanos. Jei esate jautrūs, galbūt pajusite tarp jų teberusenantią sakralią energiją. O įspūdžius apibendrinsite **Taksilos archeologijos muziejuje**. Dar apie 160 kilometrų, ir pasieksite paskutinį šios dienos tašką – Pakistano šiaurės vakarų miestą **Pešavarą**. Įvažiavę į jį, grįšite į urbanistinę aplinką, kurios skiriamieji ženklai – mašinų gaudesys, minios žmonių, didžiuosius kalnus pakeitę netvarkingi pastatų kalnai. Nutrynus šiuolaikiško Rytų chaoso ir dulkių sluoksnį, išryškės gili istorija. Jos pradžia – I tūkstantmetis prieš mūsų erą, kai iranėnų kaimelis buvo vadinamas Purušapura. Iš sanskrito kalbos išvertus tai reikštų „žmonių miestą“ arba „Purušos miestą“. Indų mitologijoje Puruša yra pirmavaizdis, visa ko pradasis šiam pasaulyje. Vis dėlto kai kurie tyrinėtojai sako, kad šio miesto pavadinimo šaknų Visatos gėlmėse ieškoti nereikėtų, kadangi gali būti, kad jį įkūrė radža vardu Puruša. Kita versija gyvenvietės pavadinimą sieja su Pošapura, o tai reikštų „Gėlių miestą“. Daugiau aiškumo išlikę iš laikų, kai dabartinio Pešavaro ar jo priemiesčių teritorijoje buvo įsikūrusi Gandharo karalystės sostinė Puškalavatis. Taip pat žinoma, kad IV amžiuje prieš mūsų erą iki Pešavaro slėnio buvo prasibrovęs Aleksandras Makedonietis, ir kraštas pakluso Seleukidų imperijai. Vėliau sekė Maurjų, Kušanų, baltųjų hunų, skitų periodai. Nuo VII amžiaus slėnyje įsigalėjo islamas, visiškai į praeities šešėlius išstūmęs zoroastrizmą ir budizmą. Pešavare gilų įspaudą paliko ne tik musulmonų Mogolų dinastija, bet ir afganai Durraniai, sikhai. Ekskursiją po Pešavarą pradėsite nuo **Pešavaro muziejaus**, statyto XX amžiaus pradžioje. Anuomet jis karalienės Viktorijos garbei buvo pavadintas Viktorijos sale. Pastatas, iš tolo primenantis jau galbūt anksčiau kažkur regėtą fortą ar šventyklą, atkartoja krašte gyvavusių religijų ir kultūrų sintezę: muziejaus skliautuose ir dekore galima rasti ir budistinio, ir hinduistinio, ir islamiškojo, ir kolonijinio stiliaus. Muziejus pribloškia eksponatų įvairove ir gausa. Keliolika tūkstančių senųjų vertybių: meno kūriniai, monetos, rankraščiai, statulėlės, papuošalai, drabužiai – padeda išnarpinti šimtmečių mįslės nuo Gandharos iki britų laikų. Nuo intelektualinio pažinimo trumpam atsitrauksite, įsmigę į chaotiškas **Kisachavano turgaus** alėjas. Turgus įtraukia į pačių įvairiausių – puošybinų, buitinių ir valgomų – gėrybių gausą: štai metalo dirbinių, paukščių ir prieskonių, štai drabužių, juvelyrikos ir kiti nuo spalvų mirguliuojantys paviljonai. Svarbiausia – išlikti budriems ir saugiai laikyti rankines. Kai vaikščiosite klaidžiomis, prekėmis apkabinėtomis gatvelėmis, turbūt pamatysite jose lakstančius vaikus. O pirmaisiais praeito amžiaus dešimtmečiais čia malėsi būsimos Indijos žvaigždės. Kisachavano srityje gimė aktoriai Dilipas Kumaras ir Raj Kapooras. Lig šiol čia gyvena „Bolivudo karaliaus“ Šaho Rukho Khano šeima. Taip pat aplankysite **Mahabato Chano mečetę** – neeilinio grakštumo, didingą Pešavaro statinį, XVII amžiuje įtvirtinusių Mogolų galybę nuošaliame Pietų Azijos regione. Jei bus galimybė, užeisite į vidų. Jau išorinės formos prikausto, tačiau vidus – pakeri: žvilgančios mozaikos, gėlėmis išraižytos arkos, darniai, ritmiškai išmargintos sienos... Jei teko keliauti po Indiją, šioje mečetėje galbūt atpažinsite Tadž Mahalą, galbūt – Humajūno mauzoliejų ar kokius nors rūmus. Garsioji Pešavaro šventovė išryškina visa, kas gražiausia ir stipriausia Mogolų architektūroje. Išvykimas į nakvynės vietą. Nakvynė viešbutyje. **Maitinimas: pusryčiai, pietūs, vakarienė.**

6 diena. Pešavaras - Tacht i Bahis – Svato slėnis – Mingora – Svato muziejus – Saidu Šarifas. Pusryčiai. Palikę Pešavarą, važiuosite į kvapą gniaužiantį **Tacht i Bahj**. Šis klampus pavadinimas kilęs iš puštūnų arba urdu kalbų ir vėrčiamas kaip „vandens šaltinių sostas“ arba „brolio sostas“. Žvelgiant iš tolo, tarp stambių kalnų gūbrių snaudžiantys griuvėsiai ir dabar atrodo kaip žaliuojančiose priekalnėse paskendusio laiko sostas. Žodžių etimologiją galėsite panagrinėti kartu su vietos gidu. Jis ir plačiau Jums papasakos apie ant kalvos turbūt Kušanų imperijos valdovo Kaniškos ar kiek vėlesniais laikais augusį reikšmingą vienuolyną. Iš akmenų, sumūryto kalkėmis ir purvu, kadaise statytame šventyklų komplekse pagal išlikusius kauburius ir sienas galima atsekti čia stūksojusią visą eilę stupų, skambėjus mantras, buvus vienuolių kambarių ir atsiskyrėlių celių, skirtų sudėtingai tantrinei meditacijai. „Stupos kiemas“, plotu prilįgstantis visam kaimui, gyvavo iki VI ar VII amžiaus, kol jo neapgriovė klajokliai hunai. Į UNESCO paveldą įtrauktas Tacht i Bahis virpina sielą ir tolimu būtoju laiku, ir jo neskaičiuojančiu, tarytum specialiai dievybėms subalansuotu kraštovaizdžiu. Metafizinis pažinimo grožis plečiasi. Tai rūstūs ir orūs Hindukušo kalnai, tolius paskirstantys į skirtingų spalvų siluetus. Toliau keliausite į **Svato upės slėnį**, kuris prasideda Hindukuše ir daugiausia laikosi pietvakarių krypties, bėgdamas Kalamos slėniu. Žemupyje Svatas pasuka į pietryčius ir vandeniui aprūpina taip pat pavadintą slėnį, o ties Čarsada įteka į Kabulą. Svato žemupį kabino iki XI amžiaus klestėjusi Gandharos valstybė, kur buvo puoselėjamos budizmo tradicijos, bet ilgainiui jas išstūmė islamas. Po Indijos padalijimo Svatas turėjo autonomiją, kol 1969 metais buvo įtrauktas į Pakistano sudėtį. Regione gyvena gurdžarų, kochistanų ir puštūnų, kurie už Pakistano ribų daugiausia pasklidę po kaimyninį Afganistaną. Šiam į padangės besistiebiančiam kraštui naujojo tūkstantmečio pradžioje buvo tekęs iššūkis – kova su talibais. Atstūmęs pavojus ir aprimęs slėnis drąsiau pasisaulio keliautojams skleidžiasi kaip dar nepažintas senų kultūrų ir stebuklinės gamtos žiedas. Turėsite neilgą, tačiau įsimenamą Svato rajono centro – **Saidu Šarifą**. Jo istorijos „skaitliukai“ pradėjo suktis dar keli amžiai prieš mūsų erą. Tai išduoda greičiausiai garsiojo Indijos vienijtojo ir budizmo globėjo Ašokos laikais statytos senosios stupos griuvėsiai. Stupa – tradicinis šventyklos ar vienuolyno statinys, kuris pagal struktūrą panašus į pilkapį, paminklą ar bokštelį (priklausomai nuo laikmečio, regiono ir architektūros stiliaus). Tai – ne tik sakralios vietovės puošmena, svarbiausia – šventų relikvijų saugykla. Gali būti, kad Saidu stupa glaudė

Budos pelenus. Saidu Šarifo apylinkės nubarsčiusios ir budistinių šventovių iš vėlesnių šimtmečių liekanos. Anuomet miestas buvo žinomas kaip Baligramas. XIX amžiuje jis pervadintas čia gyvenusio sufijų šventojo Akhundo Abdulo Ghafuro, pagarbiai vadinto Saidu Baba, atminimui. Aplankysite bene populiariausią Chaibero-Pachtunchvos provincijoje – **Mingoros Svato muziejų**. Jame eksponuojami radiniai dar labiau sustiprins Jūsų ryšį su kadaise Budos mokymų prisisėmusiu Pakistanu ir toliau Jums klos kelią į budistinę regiono praeitį. Išvykimas į nakvynės vietą. Nakvynė viešbutyje. **Maitinimas: pusryčiai, pietūs, vakarienė.**

7 diena. Saidu Šarifas - Svato slėnis – Čilas.. Po pusryčių palikę Svata, toliau važiuosite per Svato sritį, kurį atvykėliai iš Europos vadina **Rytų Šveicarija**. Pagal vieną iš versijų, būtent su Svato slėniu siejama buvusios Udijanios karalystės lokacija. Vos už 40 kilometrų nuo Svato po truputį kilsite aukšty, kol 2200 metrų aukštyje atsidursite **Šanglos perėjoje**. Kai dangus giedras, šiaurės vakarų tolumoje spindi Hindukušo ledynai, o šiaurės rytuose kyšo Himalajų sniego snapai. Šanglos žemės – derlingos, todėl priekalnes klostuoja žalios terasos. Gali būti, kad šį atokų, kalnais apsitvėrusį Azijos lopinėlį kirtė ir Aleksandras Makedonietis, braudamasis į Svato slėnį. Nuo Šanglos iki šios dienos kelionės galo bus likę dar daugiau nei du šimtai kilometrų. Per tą laiką turėsite momentų pasigrožėti **Indo upės stichija**, slenksčiais ir per akmenis be paliovos besiveržiančia tolyn. Prasidėjusi Tibeto plokščiakalnyje, ji šniokščia per Ladaką, pasuka į Gilgitą-Baltistaną ir Hindukušo kalnus, toliau skverbiasi į pietus, kol dingsta Arabų jūroje ties Karačiu. Tai – ilgiausia Pakistano ir viena ilgiausių visos Azijos upių, kurios slėnyje prieš tūkstančius metų pradėjo augti viena stipriausių pasaulio civilizacijų. Per šią kelionę iš arti galite regėti, kaip teka amžinas jos pradžios atminimas. Išvykimas į nakvynės vietą. Nakvynė viešbutyje. **Maitinimas: pusryčiai, pietūs, vakarienė.**

8 diena. Čilas – Gilgitas – Hunzos slėnis.. Po pusryčių keliausite į **Gilgitą** nuo Čilo nutolusį apie 130 kilometrų. Prie Indo dešiniojo intako – Gilgito ir Hunzos upių santakos, Karakorumo priekalnėse, įsikūręs miestas senesniais laikais vadintas Sarginu, vėliau – Gilitu. Šilko keliu čia atkeliavo ir Budos mokymai. Juos Gilgitu, tarsi koridoriu, į Kašmyrą, nešė garsūs kinų vienuoliai Fasianas ir Suandzangas. Gilgitą savo įtakon buvo atsiplėšusi Kinija, taip pat Tibetas. Anuomet tibetiečiai šią vietovę vadino Bruža, matyt, siedami ją su buruškais. Kelis šimtmečius Gilgitą valdė ir tiurkų Trachanai. Kad iš arčiau pamatytumėte kultūrų sankryžą aplink šį miestą, nuvyksite į kelias įdomias vietas. Pasiūlysiu užsukti į **vietos turgų**, kad ir vėl atsidurtumėte kasdienybėje, kurioje amžiai pasimeta: nors parduodami niekučiai ir gėrybės keičiasi, modernėja, prekeivių veidų, regis, jokios permainos neužkliudė, ir švytinčios akys, plačios šypsenos iš kartos į kartą perduoda nematomą Gilgito istorijos sielą. Jei į šiaurės Pakistaną pažvelgtumėte iš paukščio skrydžio, pastebėtumėte, kad nelygų jo paviršių išraižiusios daugybė melsvų siūlių – upių, kurios prasideda Tibeto plokščiakalnyje, Hindukuše ar Karakorume. Tiltai suartina skirtinguose krantuose plytinčius laukinius slėnius ir miestelius. Esant galimybei, **vienu tiltu** prasieisite ir Jūs. Po kojomis – šniokščiantys vandenys, aplink – tylinčios uolos, tolumoje – kalnų spiečiai. Lig šiol visos kelionės metu Jūs lankėte vien musulmoniškas šventoves, tačiau tarytum girdėjote per Hunzos slėnį iš labai toli besirintantį budizmo aidą. Gilgito apylinkėse jis Jus pasivys. Važiuosite tolyn, kol priartėsite stūksančią uolą, kurioje turbūt dar VII amžiuje buvo išraižytas 15 metrų aukščio **Šakjamunis - Kargaho Buda**. Didysis mokytojas, kaip ir rasti sakralieji rankraščiai, įrašyti sanskrito kalba ant beržo tošies, primena, kad Gilgitas nuo III iki XI amžiaus buvęs vienas iš svarbių Baltistano budizmo centrų. Gal čia ir yra išnykusios Šambalos pėdsakas? Vakare išvykimas į nakvynės vietą. Nakvynė viešbutyje. **Maitinimas: pusryčiai, pietūs, vakarienė.**

9 - 11 diena. Hunzos slėnis – Rakapošio apžvalgos aikštelė – Khunjerab (Kinijos pasienis) – Karimabadas: Altito fortas – Baltito fortas ir muziejus - Gulmitas/Karimabadas. Objektų lankymo eiliškumas priklausys nuo oro sąlygų.. Pusryčiai. Jūsų laukia **trys dienos Hunzos slėnyje**. Kelias kai kur susiaurės ir bus komplikotas. Tai reiškia, kad turėtumėte nusiteikti adrenalinau išskiriančiam grožiui. Autobusas vingiuos ant groteskiškų skardžių, lenksite gigantiškas kalnų sienas ir arkas. Aukštų uolų apribotas horizontas vietomis išsiplės iki plačių slėnių. Tolumoje šmėžuos tai saulės ryškinamos, tai rūko dangstomos **Karakorumo vertikalios eilės**. Tik spėkite fiksuoti visus gamtos spektaklius! Pagal galimybes išsilaipinsite apsidairyti ypač vizualiose vietose. Viena tokių stotelių Jums pateiks **Rakapošio viršūnės**, siekiančios 7788 metrų aukštį, vitriną (jei tik jos neužstos kritulių šuoras ar stambūs debesys). Baltas „sniego dengtas“ kalnas – būtent taip vadinamas jo pavadinimas – dar vadinamas Dumani, o tai reiškia „Rūko motiną“ arba „Debesų motiną“. Privažiuosite tarpukalnių **Hunzos slėnį**, kuris jau remiasi į Afganistano Vachano koridorių ir Kinijos Sindziango Uigūrų rajoną. Tai – ne tik gamtos ekstremumų, bet ir tautų paribys. Čia išsibarstę skirtingos kilmės žmonės, šnekantys retomis kalbomis. Aukštutiniame slėnyje – Godžalyje – gyvena iš Pamyro kilę vachanai. Centrinėje Hunzos dalyje daugiausia telkiasi burušaskiai, arba burušiai (hunzai), kurių kilmė ir indoarijų kalbos šaknys iki galo neišsiaiškintos, bet viena iš versijų nuveda iki su Aleksandru Makedoniečiu į Baltistaną atkeliavusių graikų, kita – suka į Persiją. Žemutiniame Hunzos slėnyje įsikūrę kašmyriečiams artimi šinai, kai kurie jų yra budistai. Įdomi detalė: Hunzos čia buvę – pavydėtinai sveiki, net į oficialias gyvenimo trukmės statistikas įtraukiami kaip vieni iš pasaulio rekordininkų. Vienas šio fenomeno paaiškinimų – harmonija su gamta. Pastebėta, kad stipriausi ir tvirčiausi – tie žmonės, kurie gyvena izoliavęsi nuo šiuolaikinės civilizacijos, sunkiau pasiekiamuose gamtos glėbiuose, kvėpuoja neužterštu, tyru oru, o kad išgyventų, turi daug fiziškai judėti. Kita vertus, gal paaiškinimo reikia ieškoti dar giliau? **Taigi, sveiki atvykę į ilgaamžių ir jų paslapčių slėnį – Hunzų!** Stabtelkite prie **Atabado ežero** – vieno gražiausių ir jauniausių kalnų ežerų Pakistane. Tai užtventinis 21 km ilgio ir 109 m gylio ežeras, kuris susidarė 2010 m. sausį, ties Atabado kaimu nuošliaužai užtvėnkus Hunzos upę. Jis vingiuoja siauru slėniu tarsi didžiulė mėlyna gyvatė, pridėdanti dar daugiau grožio Gilgito ir Hunzos slėniams. Važiuosite **Karakorumo automagistrale** – šių dienų kelio legenda, jungianti Pakistaną ir Vakarų Kiniją. Plantas nutiestas tarp snieguotų kalnų, besileidžiančių į kampuotas uolas, aksominis slėnius bei smaragdinius vandenys, ir vingiuoja ant skardžių atbrailos, tarp grubių kalvų, po jų stogais, priešais dantytų viršūnių virtines. Jei gamta gali būti matuojama turtingumo matais, tai Karakorumo kelyje ji pasiekia aukščiausią prabangos lygį. Stabtelkite **Thaličyje** – tokioje Karakoromų automagistralės vietoje, nuo kurios, esant palankioms oro sąlygoms, gerai matyti alpinistams nesvetingas, tačiau stebėtojams dosnus ledinio grožio „kalnas žudikas“ – **Nanga Parbatas**. Ši 8125 metrų aukščio ketera patenka į aukščiausių planetos viršūnių dešimtuką ir pavojingiausių įveikti kalnų trejetuką. Nanga Parbatas tikrai leis į Jūsų didingiausių ir grėsmingiausių per visą gyvenimą regėtų gamtos „scenų“ topus. Toliau keliausite link Kinijos sienos, kur lankysitės **Khunjerab perėją (4733 m)** – tai aukščiausia pasaulyje kalnų perėja, kuria nutiestas asfaltuotas kelias. Esant galimybei, pasivaikščiokite **Hussaini kabančiu tiltu**. Nors šis tiltas pripažintas pačiu pavojingiausiu tiltu pasaulyje, tačiau tai tik vienas iš daugelio tokių tiltų šiaurės Pakistane. Seniau vienintelis kelias keliauti vietiniams gyventojams buvo kalnai. Tačiau net ir pastačius tiltą, keliauti šiaurės Pakistane vis dar taip pat sunku, kaip ir prieš 100 metų. Tenka keliauti silpnais virviniiais tiltais, kabančiais virš sraunių kalnų upių. Būtent toks ir yra **Hussaini kabantis tiltas**, kabantis virš Borit ežero. Tiltas yra ganėtinai ilgas ir prastokos būklės. Jame nebėra daugumos lentų ir einant per stiprų vėją, tiltas labai stipriai siūbuoja. Gali truputį bauginti ir kabančios seno, kažkada buvusio tilto liekanos. Tačiau nepaisant pavojingos išvaizdos, tiltas yra pakankamai saugus ir yra turistus viliojantis objektas. Vyskite į **Karimabadą**, kur lankysite net du jo apylinkėse

stūgstančius fortus. Pirmą vyksite prie **Altito tvirtovės**, kuri burušaskių žemėje, švininių kalnų smailių ir medvilninių debesų fone, kaip dar viena uola iškilo prieš maždaug 1100 metų. Manoma, kad tai seniausias išlikęs statinys visame Gilgito-Baltistano regione. UNESCO Pakistaną pagerbė specialiu apdovanojimu už šio kultūros paveldo saugojimą. Važiuosite apžiūrėti kito seno **forto – Baltito**. Jei lankėtės Tibete, Ladake, Butane ar kituose Tibeto budizmo kraštuose, gresia trumpam patirti deja vu ar pasimesti geografijoje. Baltito tvirtovė stebėtinai primena Potalą Lhasoje ar lamų vienuolyną, tačiau ne tik dėl galingų apimčių ir baltų sienų. Hunzos valdovams tarnavę rūmai, kaip ir budistinės Himalajų dievybių buveinės, įsitaisę ant kalvos – tarytum pakilę virš žemiškosios kasdienybės. Nuo Baltito balkonų, prilaukiamų medinių kolonų, ir akmeninių terasų atsiveria tokie taurūs horizontai, kad kiekvienas, į juos atsisukęs, gali pasijusti karaliumi, sykiu patirti už bet kokią žmonių valdovų dinastiją stipresnę kalnų valdžią. Išvykimas į nakvynės vietą Hunzos slėnyje. 3 nakvynės viešbučiuose, svečių namuose. **Maitinimas: 3 pusryčiai, 3 pietūs, 3 vakarienės.**

12 diena. Gulmitas/Karimabadas – Skardu.. Pusryčiai. Vyksite į **Skardu miestelį**, įsikūrusį fantastiško grožio **Gilgit-Baltistano** regione. Būtent čia mistikos ieškotojai, įkvėpti dailininko **Nikolajaus Rericho idėjų**, bando rasti paslaptingosios Šambalos, kuri galėjo būti uždara budistų mokykla ar ypatinga išminčių buveinė, pėdsakus, o mūsų tautiečiai – net lietuvių tautos šaknis. Ir Jūs čia ieškosite – irgi galbūt Šambalos, irgi galbūt savo kilmės, o gal... tiesiog savęs pačių. Prieš šiuos didžiuosius tyrinėjimus **Skardu** miestelyje Jums bus proga apsiprasti su kiek vėsesniu klimatu, aukštėjančiu kraštovaizdžiu ir kitokiomis nei didžiųjų Pakistano miestų aplinkos vibracijomis. Ar nustebsite, kad **Skardu**, skambantis labai panašiai kaip skardis, yra balti kalbos žodis, reiškiantis „žemumą tarp dviejų aukštų vietų“? Kita jo galima reikšmė – „žvaigždžių akmuo“. Skardu istorija nuneša į pirmą mūsų eros tūkstantmetį, kai jame sklido tantrinio budizmo mokymai. Šis kraštas buvo patekęs ir į musulmonų Mogolų, ir į hindų Dogrų kontrolę. Per kartas praėjęs įvairius mokymus ir tikėjimus Skardu buvo galutinai islamizuotas. Terapinio miestelio gyvenimas teka **Skardu upės slėnyje**, greta **Indo** ir **Šigaro** santakos, maždaug 2500 metrų aukštyje. Šalia šniokščiantis Indas atskiria Karakoromo kalnų grandinę nuo Himalajų. O aukštikalnės, vandens arterijos ir netoli telkšantys krištoliniai ežerai Skardu tarytum atskiria nuo likusio pasaulio triukšmą. Po to, kai įsikursite viešbutyje, jei turėsite laisvo laiko – jį pasiūlysite praleisti turguje. Jūs iš patirties jau žinote, kad tai tokia vieta, kurioje nebūtinai arba ne vien apsipirkimas gali tapti pagrindiniu tikslu. **Vietos turgus** – tai žmonių veidai, papročiai, kasdienybė. Atkreipkite dėmesį į Skardu čiabuvių – jų bruožus, kalbos skambesį. Išduosime, kad Baltijos šalių gyventojų ir balti tautos, giminingos tibetiečiams, sąsają ieškantys tyrinėtojai savo teorijoms pagrįsti naudoja net išvaizdą, esą balti žmonės – tie reti Pietų Azijos gyventojai, kurių akys – pilkšvos arba melsvos. Tačiau skeptikų pastebėjimai – priešingi, esą tolimų tautų bendrumai pritraukti, o skirtumai ignoruojami. Nepabuvus Baltistane, nepabendravus su vietiniais, ir toliau teks tik spėlioti. Todėl geriausia patiems betarpiškai patikrinti ir įkvėpti gryno čionykščio gyvenimo oro. Rytoj aukštų ir saulės nutviekstų rerichiškų kontūrų apsupty galbūt ateis ne tik dar daugiau klausimų, bet ir dar daugiau atsakymų. Išvykimas į nakvynės vietą. Nakvynė viešbutyje. **Maitinimas: pusryčiai, pietūs, vakarienė.**

13 diena. Skardu – Katpana dykuma – Kaplu kaimas – Satpara ežeras - Skardu. Pusryčiai. Pervaziavus į kitą Indo upės pusę, ekspresyviu Baltistano kraštovaizdį maždaug 2000 metrų aukštyje pratęs Skardu ir Šigaro slėnius apžiojanti Šaltoji, dar vadinama **Katpana arba Biama Nakpo, dykuma**. Viena iš aukščiausiai planetoje plytinčių dykumų – vėsi, net vasaros metu kopos kartais apsikloja sniegu. Smėlio plynių, tarytum išdžiūvusi jūra, bei dangaus režių lydinį iš visų pusių apkausčiusios Karakoromo uolos ir akmeningi slaitai. Jų lydimi pasieksite **Kaplu**. Įsitaisę tarp kalnų, „maitinamas“ Indo intako – Šijoko upės – kaimas glaudžia XIX amžiuje statytą **radžių rezidenciją**. Tačiau ji nepanaši į indiškus rūmus – vietos aplinka padiktavo savitą pavidalą ir linijas. Jose galima atpažinti ir šiek tiek Tibeto, ir truputį Kašmyro, ir Ladako – su šiuo Himalajų kraštu Baltistaną jungė per Kaplu ejęs prekybos kelias. Ar jaučiate, kad esate arti Pasaulio stogo? Karakorumas į praretėjusį aukštumų orą iškvepia tūkstantmečių istoriją ir budizmo keliones nuo Nepalo, Indijos, per Baltistaną, iki pat Tibeto. Pakeliui atgal į Skardu, stabtelsite prie Satpara aukštikalnių ežero, esančio 2636 metrų aukštyje. Išvykimas į nakvynės vietą. Nakvynė viešbutyje, svečių namuose. **Maitinimas: pusryčiai, pietūs, vakarienė.**

14 diena. Skardu – Šigaras – Šigaro fortas – Amburiko mečetė – Kachura ežeras - Skardu.. Pusryčiai. Šiandien važiuosite apžiūrėti į šiaurės rytus nuo Skardu stūksantį įspūdingą **Šigaro fortą**. Tiesa, per egzotines išvykas jau turbūt patyrėte pasaulio atradėjų klasiką, kad svarbu – ne tiek kelionės tikslas, kiek pati kelionė. Dar pridursime: kuo sudėtingesnis kelias ar jį supantis reljefas, tuo daugiau sapnui prilygstančių išgyvenimų ar net euforijos. Kontrastingus įspūdžius Jums kurs netolygūs, grublėti ir aštrūs aukštumų peizažai, nebūtinai vien saulės skaidrinami ar šildomi – gali būti, kad juos protarpiais ir stiprūs vėjai vėsinis, ir sniegas balsvins. Jei dangus turėtų lubas, jos Skardu apylinkėse nuo ledinių ir snieguotų smailių būtų skylėtos. Kai horizontas pakankamai skaidrus, nedrumsčiamas rūko ar kritulių, galima išvysti **K2, arba Čogorį** – antrą pagal aukštį planetoje viršūnę (po Everesto), kuri siekia 8611 metrų aukštį. Šių vaizdų lydimi, priartėsite Šigaro fortą, pastatytą dar XVII amžiuje. Po rekonstrukcijos jau šiame tūkstantmetyje tvirtovė paversta muziejumi, dalis jos – prabangiu viešbučiu. Už solidaus statinio renovaciją ir apsaugą Pakistanas pelnė rimtų tarptautinės bendruomenės įvertinimų, tarp jų – specialų UNESCO prizą. Taip pat aplankysite bene pirmą Šigare ir vieną seniausių visoje Pietų Azijoje – **Amburiko mečetę**, kuri pastatyta dar XIV amžiuje. Žvilgių kupolų ar minaretų neišvysite – tik vieną bokštėlį. Autentiška mečetė labiau primena gyvenamąjį namą ar kuklų budistų šventyklą. Jos konstrukcijose ir formoje galima rasti tibetietiško bei kašmyrietiško stiliaus. Šią palyginti nedidelių apimčių šventovę prieš 700 metų greičiausiai statė iraniečių amatininkai, tuo metu keliaavę po Baltistaną kartu su garsiu ano meto poetu ir sufijumi Sayedu Ali Hamdani. Pakeliui į nakvynės vietą sustosite prie **Kachura ežero**, kuris susideda iš dviejų ežerų. Šie ežerai (Žemutinis ir Aukštutinis) yra maždaug 2400 kilometrų aukštyje. Išvykimas į nakvynės vietą. Nakvynė viešbutyje, svečių namuose. **Maitinimas: pusryčiai, pietūs, vakarienė**

15 - 16 diena. Skardu – Čilas – Babusaro perėja – Kaghalo slėnis – Islamabadas.. Pusryčiai. Išvykę iš Skardu, keliausite link Islamabado. Kelionės metu gerėsitės įspūdingomis kalnų panoramomis. Keliaudami per **Babusaro perėją** (4170 m) ir Kaghalo slėnį, pasieksite Pakistano sostinę Islamabadą, iš kur skirsite namo. Jūsų kelią nusės nauji atradimai, dėl kurių bus sunku patikėti, jog tai – paskutinė intensyvių įspūdžių pynė šioje kelionėje. Per trumpą laiką patirsite ir daugiau Islamabado staigmenų, kurios jums paliks šviesių potyrių atminimą. Matyt, dar norėtumėte pratęsti kelionę, tačiau bet koku atveju galėsime būti ramūs, kad **pajautėte ir išvydote Pakistaną maksimaliai**. Išvykimas į nakvynės vietą. Dvi nakvynės viešbučiuose, svečių namuose. P.S. Jei 5-tą kelionės dieną nepavyks aplankyti Taksilos, šią vietovę lankysite pakeliui į Islamabadą. Esant galimybei ir priklausomai nuo oro sąlygų (pageidaujant grupei), už papildomą mokestį (apie 400 EUR) skrydis lėktuvu iš Skardu į Islamabadą. **Maitinimas: 2 pusryčiai, 2 pietūs, 2 vakarienės**

17 diena. Islamabadas – Europos/Azijos miestas – Vilnius. Pusryčiai/pusryčių dėžutė. Išvykimas į Islamabado tarptautinį oro uostą.

Skrydis į Vilnių per vieną iš Europos ar Azijos oro uostų. **18(17) dienų kelionės kaina asmeniui: nuo 3980 EUR Priemoka už vienvietį kambarį: 590 EUR**

Įskaičiuota į kelionės kainą

- Kelionė mikroautobusu/autobusu pagal kelionės programą.
- 15 nakvynių turistinės klasės viešbučiuose (3-4 žv.), svečių namuose. P.S. Europinio lygio tikėtis nevertėtų.
- Ankstyvas įsiregistravimas į viešbutį Lahore atvykimo į šalį dieną.
- Maitinimas pagal programą: 16 pusryčių, 14 pietų, 15 vakarienių.
- Ekskursinė – pramoginė programa, bilietai į lankytinus objektus (pagal aprašą).
- Kvalifikuotų anglakalbių gidų paslaugos turo metu.
- Profesionalaus GRUDOS kelionės vadovo iš Lietuvos paslaugos (vyksta susidarius ne mažiau 10-ties keliautojų grupei).
- Iškvietimas Pakistano vizai gauti.
- Kelionės dokumentų sutvarkymas.

Neįskaičiuota į kelionės kainą

- Tarptautinio skrydžio Vilnius – Europos miestas – Lahoras/ Islamabadas – Europos miestas – Vilnius bilietai su oro uostų mokesčiais nuo 1190 EUR (kaina priklauso nuo aviakompanijos vykdomų akcijų, bilieto pirkimo dienos, sezoniškumo).
- Pakistano vizos mokestis *tikslinama*
- Gaivieji gėrimai ir vanduo pietų ir vakarienių metu.
- Medicininių išlaidų draudimas užsienyje (privalomas), nelaimingų atsitikimų, bagažo ir neįvykusios kelionės draudimas (pagal pageidavimą).
- Papildomos pramogos ir ekskursijos.
- Asmeninės išlaidos, arbatpinigiai vietiniams gidams 3-5 EUR asm. (dienai) ir vairuotojams 2-3 EUR asm. (dienai), gėrimai, kitos nepamintotos išlaidos.
- P.S. už leidimą fotografuoti ir filmuoti tam tikruose objektuose mokama papildomai.

Svarbi informacija

Daugiau informacijos: <https://www.gruda.lt/naujienos/esim-virtuali-korteles>

Papildoma informacija

- Kelionės organizatorius pasilieka teisę optimizuoti maršrutą likus mėnesiui iki kelionės pradžios.
- Pasikeitus skrydžių, traukinių, keltų tvarkaraščiui, lėktuvų bilietų ir/arba kitų paslaugų kainoms, valiutų kursams, kelionės programa, data ir kaina gali keistis. **Aviabilietai negražinami ir nekeičiami, pinigai už juos negražinami.**
- Siūlomų ekskursijų, pramogų, objektų lankymo tvarka, skaičius ir kainos gali keistis.
- Nurodyta tarpinių pervežimų trukmė gali keistis dėl kelių būklės, eismo ar oro sąlygų.
- **Siekdamas užtikrinti keliautojų saugumą**, kelionės organizatorius pasilieka teisę keisti kelionės programą, ekskursijų eilės tvarką, viešbučius, skrydžius ir pervežimus dėl aplinkybių arba įvykių kelionės šalyje (gamtos reiškinių, oro sąlygų, streikų, politinės aplinkybės, etc.), kurių nebuvo galima numatyti iki kelionės pradžios. Kelionės organizatorius neatsako už papildomas išlaidas, atsiradusias dėl šių aplinkybių (pvz., vizų pratęsimas, nauji lėktuvų bilietai, papildomos nakvynės, pervežimai, skiepai ir pan.).
- **Nepamirškite pasirūpinti savo sveikata:** pasikonsultuokite su šeimos gydytoju, kelionėje turėkite individualią vaistinėlę. Rekomenduotinių skiepų sąrašas svetainėje <https://nvsc.lrv.lt/skiepai-keliautojams>.
- Minimalus keliautojų skaičius grupėje – 10 turistų. Nesurinkus minimalaus turistų skaičiaus ir, turistams sutikus, grupė gali vykti be kelionės vadovo iš Lietuvos; kelionės kaina perskaičiuojama.
- LR piliečio pasas turi galioti ne mažiau kaip 6 mėn. po kelionės pabaigos. **SVARBU! Pasa turi būti tvarkingas, nesuplyšęs, jame neturi būti neoficialių antspaudų***. Atkreipiame dėmesį, kad, remiantis nauja ES direktyva, joks asmens dokumentas negalioja ilgiau kaip 10 metų po jo išdavimo datos.

KELIONIŲ ORGANIZATORIUS „Kauno Grūda“ NEATSAKO UŽ PASIENIO PAREIGŲNŲ IR ORO VEŽEJŲ VEIKSMUS.

***Kas yra neoficialūs antspaudai?** Tai suvenyriniai antspaudai, kuriuos keliautojai gali gauti turistinėse vietose (pvz.: Maču Pikču, Ušuajuje, Japonijoje, Jungfrau ir kt.). Jei norite turėti suvenyrinį antspaudą, skirkite jam vietą užrašų knygutėje. Į pasą jų dėti griežtai nerekomenduojama.

Detalios informacijos kreiptis į maršruto operatorių

Živilė Šimkienė

 [+37068220597](tel:+37068220597) zivile.simkiene@gruda.lt

Skambinkite mums

I-V 09:00 - 18:00, VI : Nedirbame, VII : Nedirbame

Kaunas: [0-37 32 44 54](tel:+37037324454), **Vilnius:** [0-5 215 00 77](tel:+37052150077), **Klaipėda:** [0-46 31 17 43](tel:+37046311743), **Mažeikiai:** [0-44 32 53 00](tel:+37044325300), **Online užsakymai:** [061148640](tel:+37061148640), **Grupėms:** [0-37 40 41 73](tel:+37037404173)